

13. Sprejem soglasja k Poslovnemu načrtu Zavoda za kulturo Bled za leto 2019

PREDLAGATELJ: župan Janez Fajfar
PREDSTAVNIK: Matjaž Završnik, direktor Zavoda za kulturo Bled

PREDLOG SKLEPA: Občinski svet Občine Bled sprejme soglasje k Poslovnemu načrtu
Zavoda za kulturo Bled za leto 2019.

ZAVOD ZA KULTURO BLED

PLAN ZA LETO 2019 – VSEBINSKE OBRAZLOŽITVE

Plan za leto 2019 temelji na rezultatih, ki jih bo Zavod za kulturo Bled predvidoma dosegel v letu 2018. Smatram, da je dejanska realizacija za obdobje I – X dovolj kvaliteten podatek za oceno končnega rezultata ob tem, da se do konca leta ne pričakuje drastičnih sprememb.

Cilji so tako tudi za naslednje leto postavljeni visoko in potrebno bo vložiti veliko energije in prizadevnosti, da jih bomo dosegli. Plan je postavljen razvojno, saj skoraj tretjino sredstev namenjamo za investicije in projektno dokumentacijo, večino ostalih pa za kulturne programe in upravljalvske naloge.

Načrtujemo, da bodo glavne značilnosti poslovanja v prihajajočem poslovnem letu sledeče :

- že za tekoče leto 2018 smo predvideli, da obseg fizičnega obiska na Blejskem gradu ne more rasti v nedogled, saj je dnevni obseg obiskovalcev že v predhodnem letu večkrat presegel nosilno zmogljivost objekta in nam je grozilo dejstvo, da bo obisk potrebno usmerjati oz. tudi omejevati. Predvidevanja o umirjanju rasti so se tudi uresničila.
- Po dveh letih izjemne rasti (2016 + 21%, 2017 +26 %) bo število obiskovalcev v letu 2018 le malenkosti višje kot v rekordnem letu 2017 (2018 + ca. 1,5%). Tako za leto 2019 načrtujemo podoben obseg obiska Blejskega gradu kot letos v višini ca 560.000 obiskovalcev.
- na Blejskem gradu bomo poslovali po enakih cenah kot v letu 2018 s tem, da smo pri cenikih za skupine upoštevali razpravo na pretekli seji sveta zavoda in popust zmanjšali
- prihajajoče leto bo potekalo brez večjih investicijskih del v okviru grajske stavbe, saj se je z zaključkom letošnje investicije proces celovite prenove večinoma zaključil. Čakajo nas samo še zaključna dela na priklopu strojnih instalacij na novo kuhinjsko opremo, ki jo bo po pogodbi zagotovil najemnik in posledično prenovo elektro instalacij v kuhinji. Dela bomo opravili v mesecu februarju .
- na področju širšega grajskega kompleksa se bomo po izvedenem javnem razpisu z izbranimi izvajalcema lotili dveh investicij – investicije v ureditev grajskega parka pod gradom in parkirišča za avtobuse ob športnem parku
- veliko pozornosti bomo posvetili pripravi programov in projektne dokumentacije za dvigalo na grad, prenovo poti iz smeri Bledca (pod njo poteka komunalna in vodovodna infrastruktura za grad), Mrakovo domačijo in ureditev servisnega prostora pri Pristavi
- tudi leto 2019 je enako kot letošnje posvečeno kulturi in kulturni dediščini, zato bomo nadaljevali z organizacijo in podporo izvajalcem kulturnih prireditev v kraju
- velika pozornost bo seveda posvečena upravljanju z objekti, njihovemu standardu in urejenosti tako njih kot njihove okolice
- pri vseh vidikih poslovanja bomo veliko pozornost posvečali obvladovanju stroškov in spremljanju poteka ustvarjanja prihodkov z namenom prilagajanja realizacije programa dejanskemu stanju virov.

Kratke vsebinske obrazložitve za stroškovne sklope so navedene v nadaljevanju.

PRIHODKI

V letu 2019 načrtujemo poslovne prihodke v skupni višini 4.810.000 EUR. Posamezni deleži poslovnih prihodkov so sledeči :

- **Prihodki od vstopnin na Blejski grad:**
 - Načrtujemo prihodke v višini 4.395.000 EUR. Kot omenjeno v uvodu pričakujemo približno enako število obiskovalcev kot v letu 2018 s tem, da smo cene spremenili samo na enem segmentu obiskovalcev (skupine). Zato je realizacija načrtovana ca 2 % višje od pričakovane v letu 2018.
- **Prihodki od najemnin:**
 - Cene najemnin smo povišali v letu 2018 in jih bomo obdržali v letu 2019. Zato načrtujemo prihodke v višini 120.000 EUR.
- **Prihodki od prodaje aranžmajev:**
 - Načrtujemo višje prihodke od letošnjih in sicer v višini v višini 150.000 EUR (+ 11 %). Povečanje utemeljujemo s tem, da smo v posameznih obdobjih preteklih dveh let imeli omejitve na objektih zaradi izvajanja investicij. Le te so sedaj zaključene in se bomo trženju aranžmajev lahko posvetili v teku celega leta.
- **Prihodki Festivalne dvorane:**
 - Festivalna dvorana po prenovi pridobiva dodatne, tudi različne nove aranžmaje, zato povečujemo plan prihodkov v primerjavi z letošnjim letom za 8 % na 70.000 EUR.
- **Ostali prihodki:**
 - Plan prihodkov od porok ohranjamo na nivoju letošnjega leta. Ponudba porok na vseh mogočih lokacijah po Sloveniji je še vedno v nadaljnji rasti, večinoma tudi cenejša od porok na gradu, ki je vseeno ekskluzivna lokacija za tak dogodek. Smatram, da moramo ohraniti ta cenovni nivo tudi za ceno zmanjševanja števila, saj bi sicer devalvirali nivo vseh vložkov v podobo in ponudbo gradu. Načrtujemo prihodke v višini 25.000 EUR.
 - Ostale prihodke načrtujemo v višini 50.000 EUR. V ta znesek so vključeni ostali prihodki in tudi letni znesek, ki ga firma Artarhiv plača za stavbno pravico zgradbo Pristava z zemljiščem v višini 47.700 EUR.

ODHODKI

V nadaljevanju podajamo plan odhodkov z kratkimi obrazložitvami.

I. Neposredni stroški poslovanja

1. Stroški energije

Pri stroških energije želim ponovno poudariti, da smo s sodobnimi instalacijami, modernizacijo in vgradnjo energetske manj potratne tehnologije dosegli racionalno stanje, v okviru katerega strošek energije predstavlja manj kot 1,5 % naših prihodkov. Pričakujem, da bo zaradi zaključka investicij strošek v letu 2019 še celo nekaj manjši in ga načrtujemo v višini 60.000 EUR .

2. Stroški materiala

Stroški materiala se gibljejo v odvisnosti od obsega obiska in izvajanja programov v objektih. Ker v letu 2019 načrtujemo podobne obsege kot v predhodnem letu, je tudi ta strošek načrtovan podobno v višini 117.000 EUR.

3. Stroški dela

Vsakoletno povečevanje fizičnega obsega poslovanja, novi objekti v upravljanju, širitev dejavnosti pa tudi nova spoznanja pri poslovanju so razlogi, zaradi katerih je potrebno graditi in povečevati tudi kadrovske ekipe v zavodu, če želimo, da bo naše delo opravljeno kvalitetno. Pri tem imamo vedno v mislih predvsem to, da so odločitve racionalne, perspektivne in da so ljudje, ki jih izbiramo na razpisih primerni, seveda pa povečanje števila zaposlenih povzroči tudi višje stroške na tem segmentu.

V teku letošnjega leta smo tako prišli do določenih ugotovitev, ki jih predlagamo svetu v sprejem v obliki variantnega plana kadrov in posledično tudi stroškov dela:

- a) Opažamo, da je obseg obiska gradu tako visok, da kakršnokoli zmanjševanje urnika odprtosti gradu ne bi bilo racionalno, saj se v vseh obdobjih dneva ustvarjajo prihodki. Ker imajo delavci pravice in prihaja tudi do bolniških odsotnosti, predlagam, da se en blagajnik, ki je bil v letu 2018 zaposlen 6 mesecev, v letu 2019 zaposli za celo leto
- b) Iz enakega razloga (obseg obiska, čuvanje prostorov, dajanje informacij) predlagam celoletno zaposlitev tudi za enega čuvaja informatorja, ki je bil v teku leta 2018 zaposlen 6 mesecev
- c) Poseben problem predstavlja vprašanje varnosti na gradu. Nedvomno dejstvo je, da je služba ob tako množičnem obisku potrebna, problematično pa je vprašanje, kakšne osebe nam varnostna služba, s katero imamo pogodbo, pošilja na grad. Varnostniki so si namreč zelo različni – od bolj uglajenih z znanjem jezikov do takih, ki posedajo po terasah, delajo » selfije » z obiskovalkami in ki se na delovnem mestu očitno dolgočasijo oz. ne opravljajo del, za katere smo se dogovorili z njihovimi nadrejenimi. Dejstvo je tudi, da od njih pričakujemo znanja (predvsem jeziki), katerih delodajalci od njih niso zahtevali, ko so sklepali razmerja z njimi.

V tem pogledu se nahajamo v podobni situaciji kot leta 2008, ko smo se v želji, da ustvarimo kvalitetnejši odnos do obiskovalcev v muzeju odločili, da varnostnike službe G7 nadomestimo z našimi čuvaji informatorji, kar se je po izkazalo za dobro potezo. Podobno razmišljam tudi v tem trenutku, da bi od naslednje sezone naprej na gradu imeli lastne kadre za opravljanje te funkcije, vendar z dodatnimi znanji , grajskih službenih oblačilih in načinom dela (čuvaja – informatorja), varnostnike pa bi še vedno angažirali ob priliki izrednih in večjih dogodkov, ki se bodo odbijali na gradu. Zato predlagam svetu zavoda širitev plana kadrov variantno z dvema novima zaposlenima na omenjenih mestih s tem ,da se bodo posledično ustrezno zmanjšali stroški najete varnostne službe. Ta lastni kader bi bilo možno razporejati na podobne naloge tudi perspektivno, saj je že sedaj jasno, da bomo morali imeti kasneje dodatno zaposlene tudi zaradi kontrole vstopa v podzemni hall in koridor proti dvigalu, v Mrakovi domačiji itn. Ne glede na varianto pa smatram, da je zaposlovanje v zavodu še vedno racionalno, saj bi tudi v primeru zaposlitve dveh novih varnostnikov stroški dela

pomenili le 14,35 % , brez njih pa 13,60 % ustvarjenih prihodkov. Izvajanje investicij in programov zaradi te spremembe ne bi bili v nobene primeru ogroženi.

4. Stroški storitev

Tudi stroški storitev se bodo glede na to, da govorimo o približno enakem obsegu prometa in programov gibali na nivoju leta 2018. Zato načrtujemo :

a. Stroški pogodbenega dela , avtorskih honorarjev in SAZASA:

Planirana vrednost se ohranja na enakem nivoju v višini 5.500 EUR

b. Stroški študentskega dela :

Zaradi obsega organizacije prireditev in delovanju lokalne TV, pri katerih študente angažiramo v večjem obsegu, načrtujemo enak obseg kot v letu 2018 (50.000 EUR)

c. Stroški zavarovanj objektov, reprezentance in sejin :

Tudi te stroške načrtujemo v enakem obsegu in sicer zavarovanja v višini 11.000 EUR, reprezentance v višini 4.000 EUR in sejnine v višini 2.000 EUR.

d. Stroški sistema varovanja:

Stroški izvajanja ukrepov varnosti so zaradi situacije, v kateri se nahajamo in tudi zaradi zakonskih zahtev pri organizaciji prireditev dokaj visoki. Na gradu se izvaja varnostna služba od meseca maja do novembra, prevozi gotovine celo leto in ob vseh prireditvah. Poskrbeli smo tudi za dopolnitev tehničnih ukrepov (video nadzorni sistem dostopne poti do blagajne na gradu in parkirišče) V letu 2019 so možne spremembe, opisane pri segmentu stroškov dela. V primeru, da se ohrani sedanji način varovanja, načrtujemo stroške v višini 96.000 EUR, v primeru lastnega personala na gradu pa 60.000 EUR .

e. Stroški čiščenja :

Visoko število obiskovalcev, večje števila prireditev, dodatni prostori sanitarij, poročni aranžmaji, najemi dvoran itn. so razlogi, da se je strošek čiščenja v primerjavi z letom 2017 povečal že v letu 2018, za naslednje leto pa načrtujemo strošek v enaki ocenjeni višini 35.000 EUR.

f. Stroški informacijskega sistema:

Stroški se nanašajo predvsem na franšizni dogovor za sistem identifikacije obiskovalcev in analitike in je odvisen od števila obiskovalcev, ki raste. Načrtujemo izboljšave internetnih povezav gradu preko optičnega kabla, za kar že tečejo razgovori s Telekomom, prav tako pa tudi elaborat internetnih povezav in sistema blagajn v vseh objektih, ki bodo v naslednjih dveh letih aktivirani (Mrakova domačija, parkirišče, info center). Za leto 2019 načrtujemo stroške v višini 140.000 EUR.

g. Stroški finančnega servisa, svetovanja in prevodov:

Večino obveznih javnih razpisov za dobavitelje in izvajalce storitev v vrednosti od 20.000 EUR dalje izvajamo sami oz. naša kolegica Zlata Rakovec, ki je v zavodu od lanskega leta. V letu 2019 pa načrtujemo več javnih razpisov iz področja projektive in gradbeništva, ki jih bomo zaradi visokih vrednosti, velike strokovne zahtevnosti in odgovornosti izpeljali s pomočjo izkušenih zunanjih pravnih strokovnjakov. Vsi podobni razpisi, ki smo jih z njimi izpeljali v preteklosti, so bili izpeljani brez zapletov in pritožb. Najpomembnejši v naslednjem letu bodo razpisi za izdelovalca projektne dokumentacije za dvigalo na grad, za servisni objekt ob Pristavi, za projektno dokumentacijo za Mrakovo domačijo, za izvajalca gradbenih del na parkirišču in izvajalca ureditvenih del v grajskem parku. Za stroške svetovanja, finančne pomoči in prevodov planiramo 55.000 EUR.

h. Stroški organizacije direktnih tržnih aktivnosti in promocije:

Dejstvo je, da so na trgu turizma in naravnih ter zgodovinskih znamenitosti, ki so glavni vsebinski vzvodi razvoja in interesa za obisk, iz dneva v dan novi ponudniki. Konkurenca temu primerno stalno raste in v želji po vsaj ohranitvi sedanjega nivoja obiska na gradu je nujno, da ohranjamo visok nivo vlaganj v promocijo, ki jo izvajamo na dva načina – z direktnimi tržnimi nastopi in v obliki različnih promocijskih aktivnosti. V letu 2019 bomo začeli z dodatno promocijo ponudbe, ki jo bomo dobili v okviru razširjenega grajskega kompleksa v naslednjih letih. Kreacija potovanj, predvsem organiziranih, velikokrat poteka leto pa tudi več pred dejanskim potovanjem. Obiskovalce Blejskega gradu in organizatorje potovanj bomo tako že naslednje leto začeli obveščati o dvigalu, Galeriji moderne umetnosti, Mrakovi domačiji itn., čeprav bomo te objekte pridobili predvidoma šele v letu 2021. Povečali bomo tudi obseg tržnega komuniciranja po spletu in socialnih medijih, saj ti načini danes postajajo prevladujoči tudi pri trženju.

Za direktne tržne aktivnosti planiramo stroške v višini 25.000 EUR, za promocijske aktivnosti pa 225.000 EUR. Stroške trženja in promocije tako ohranjamo na skupnem nivoju 6% od ustvarjenega prometa, kar je danes normalen strošek za subjekte, ki se nahajajo v visoki tržni konkurenci.

i. Ostali stroški storitev:

Ostali stroški storitev se nanašajo na stroške plačilnega in bančnega prometa, plačila davka na dobiček, komunalnih storitev, TV produkcije, prevoznih storitev, najema tehnične opreme ostale stroške storitev zunanjih izvajalcev. Stroške planiramo v višini 350.000 EUR.

5. Stroški promocije

Obrazložitev je podana v poglavju » Stroški direktnih tržnih aktivnosti in promocije«. Načrtuje se stroške v višini 225.000 EUR.

6. Stroški animacije

Animacija in prireditve na objektih v upravljanju povečujejo zadovoljstvo obiskovalcev in pospešujejo obisk. Zaradi večjega zadovoljstva obiskovalci tudi priporočajo obisk gradu svojim znancem in sorodnikom, saj je tak name izrazilo

skoraj polovico anketiranih v letošnji anketi. Ker se » sezona » obiskov širi in je obseg visok tudi v mesecu maju in septembru, bomo program prireditev verjetno razširili tudi v ta dva meseca, še posebej zato, ker je tudi leto 2019 je posvečeno kulturi v turizmu in Evropi. V ta segment so vključene uprizoritve vsak torek in četrtek ter ob praznikih , glasbene prireditve, večdneva prireditve Srednjeveški dnevi, organizacija razstav itn. Za te aktivnosti planiramo stroške v višini 200.000 EUR.

II. STROŠKI TEKOČEGA VZDRŽEVANJA

Po izvršenih investicijah v prenovo objekta nam za bodočnost ostaja predvsem skrb za pravilno in tekoče vzdrževanje vgrajenih instalacij in naprav ter opreme. Z izvajalci imamo sklenjene ustrezne pogodbe o servisiranju in vzdrževanju in pozornost bomo tako posvečali predvsem :

- tehničnemu vzdrževanje vgrajenih strojnih instalacij
- vzdrževanju wi fi omrežja, video nadzora in drugih sistemov
- vzdrževanju čistoče in urejenosti okolice objektov v upravljanju
- vzdrževanju urejenosti dostopnih poti na grad itn.

Za tekoče vzdrževanje, ki bo večinoma na nivoju letošnjega leta, planiramo stroške v višini 200.000 EUR.

III. STROŠKI INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA

Posegi na področju investicijskega vzdrževanja se bodo nanašali predvsem na izdelavo projektov za servisni objekt pri Pristavi in njegovo zunanjo ureditev. Stroške ocenjujemo na 60.000 EUR. Večino drugih del, ki imajo investicijski karakter in jih bomo izvajali na osnovi pridobljenih gradbenih dovoljenj, navajamo v nadaljevanju v poglavju investicije.

IV. STROŠKI INVESTICIJ IN PROJEKTNE DOKUMENTACIJE

V letu 2019 načrtujemo sledeče investicije :

- Izgradnja parkirišča za avtobuse ob športnem parku 720.000 EUR
(pridobljeno gradbeno dovoljenje)
 - Dokončanje investicije B – priključitev strojnih instalacij
v kuhinji 150.000 EUR
 - Naročilo projektov za vhodni hall in dvigalo na grad 220.000 EUR
 - Ureditev parka pod gradom in sanacija zidov ob poti na grad
(pridobljeno gradbeno dovoljenje) z arheološkimi izkopavanji
v parku in na Višcah 240.000 EUR
 - Mrakova domačija: izdelava konservatorskega načrta, idejnega
načrta, načrta za gradbeno dovoljenje, projekta za izvedbo,
načrta za opremo in zunanjo ureditev skupaj 80.000 EUR
 - Dopolnitev zunanje opreme na zgornji terasi (» Bitenčevi« stoli,
mize, dogovor z ZVKDS) 12.000 EUR
 - odplačilo nakupa stavbe Pristava od DBS 92.000 EUR
- Skupna vrednost investicij in projektne dokumentacije znaša 1.514.000 EUR.

V. NADOMESTILO ZA UPORABO STAVBNEGA ZEMLJIŠČA

Strošek načrtujemo v višini 20.000 EUR.

VI. DRUGI ODHODKI

- v skladu z upravljavsko pogodbo bomo Narodnemu muzeju Slovenije odvajali 15 % od vseh prihodkov na Blejskem gradu. Ker načrtujemo za leto 2018 prihodke iz tega naslova v višini 4.515.000 EUR, je 15 % delež 677.000 EUR
- tudi leto 2019 je posvečeno kulturi v turizmu, prav tako pa je tudi Evropsko leto kulturne dediščine. V tekočem letu smo pripravili bogat program tradicionalnih prireditev in festivalov, ki smo jih v sodelovanju z Muzejskim društvom Bled obogatili še z vrsto izobraževalnih predavanj, ki se jih je udeleževalo tudi preko 300 zainteresiranih. Enako smatramo, da je naše poslanstvo tudi nadaljnja podpora krajevnim kulturnim projektom in izdajateljem edicij, vezanih na Bled, blejsko zgodovino in sedanje življenje. Zato tudi za leto 2019 predlagamo podporo in financiranje teh projektov v višini 250.000 EUR.

Načrtovana sredstva in višina :

- Nakazila NMS 15 %	677.000 EUR
- Festival Bled in Okarina etno festival Bled	150.000 EUR
- Sofinanciranje krajevnih prireditev in kulturnih projektov v Občini Bled	100.000 EUR
- Skupaj drugi odhodki	927.000 EUR

VII. OSTALI STROŠKI

Med ostale finančne odhodke štejemo predvsem obresti in sicer obresti za revolving posojilo, če ga bomo morali najeti za premostitev plačila investicije pozimi do pritoka glavnih prihodkov, ki jih pričakujemo poleti. Stroški so načrtovani v višini 5.000 EUR.

VIII. FINANČNI REZULTAT POSLOVANJA

Ob upoštevanju vseh navedenih dejstev načrtujemo na koncu leta pozitiven rezultat v višini 52.500 EUR.

ZAKLJUČEK

V leto 2019 vstopamo z optimizmom in z željo, da bo potekalo brez groženj za varnost in brez dogodkov katastrofičnih razsežnosti, na katere je turizem najbolj občutljiv. Od tega stanja je najbolj odvisen obisk Blejskega gradu, saj prihodki od vstopnine predstavljajo osnovni finančni temelj za doseganje zastavljenih ciljev.

Tudi plan za to leto je uravnotežen z upravljavsko pogodbo, na osnovi katere upravljamo s tem pomembnim kulturnim spomenikom državnega pomena. Največ sredstev je namenjenih za njegovo upravljanje, urejevanje in razvoj (55 %), po 15 % prihodkov namenjamo za krajevne kulturne projekte in odvajamo Narodnemu muzeju Slovenije, ca 14 % prihodkov pa je načrtovanih za plače zaposlenih, ki izvajajo vse upravljavske, programske in razvojne aktivnosti.

V teku leta bomo seveda stalno spremljali potek poslovanja in po potrebi reagirali na ev. nenačrtovane dogodke.

Na koncu želim pojasniti, da je zaradi lažjega pregleda in kontinuitete načina predstavljanja finančni načrt prikazan vsebinsko oz. po programih, ki se izvajajo v Zavodu za kulturo Bled in ne po kontnem načrtu, zaporedju in kategorijah kot si sledijo v računovodskih izkazih. Poudarjam pa, da je skupna vrednost prihodkov in odhodkov popolnoma enaka vrednostim, izkazanim v računovodskih izkazih.

Bled, november 2018

Direktor:

Matjaž Završnik

Priloga:

- Finančni načrt Zavoda za kulturo 2019 po vsebinskih sklopih je objavljeno kot priloga na spletni strani Občine Bled (<https://www.e-bled.si/wp-content/uploads/2019/02/13.a.-Sprejem-soglasja-k-Poslovnemu-načrtu-Zavoda-za-kulturo-Bled-za-leto-2019-priloga.pdf>).